

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streinătate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.

Inseratele se primesc la administrație. Prețuri după tarif și învoială Manuscrisele nu se învoină. TELEFON Nr. 226.

Pentru semnarea la împrumutul de războiu.

Circularul consistoriului din Sibiu.

Teatrul de războiu al noastre bisericești... circularul consistoriului din Sibiu...

Nu numai datorința, ce o avem noi... circularul consistoriului din Sibiu...

Să ne facem deci datorința și pe acest teren... circularul consistoriului din Sibiu...

Consistoriul din Sibiu a lăsat și-le aceste următorul circular... circularul consistoriului din Sibiu...

Domnul ministru de culte și instrucțiunii publice... circularul consistoriului din Sibiu...

Dr. Ilarion Pușcariu m. p., arhiepiscopul, vicar arhiepiscopesc. Dr. Octavian Costea m. p., secretar consistorial.

Improspătând deci cele dispuse prin circularul nostru Nr. 12438-1914... circularul consistoriului din Sibiu...

Pentru de a orienta mai bine publicul nostru... circularul consistoriului din Sibiu...

Sibiu, din ședința Consistoriului arhidiecezan, ca senat episcopesc...

Dr. Ilarion Pușcariu m. p., arhiepiscopul, vicar arhiepiscopesc. Dr. Octavian Costea m. p., secretar consistorial.

Sibiu, din ședința Consistoriului arhidiecezan, ca senat episcopesc...

prealnalt al însuș Maiestății Sale Regelui.

Regimentele 43 și 61 de infanterie și 8 de honvezi, precum și celelalte Reg., recutate de pe teritoriul eparhiei noastre...

Am atins aceasta și pentru faptul, că ținuta ostașilor fii ai bisericii noastre este totodată și mândria bisericii noastre...

Deși biserica este o instituție cu menirea de-a pregăti mântuirea sufletului în lumea viitoare...

Cum atât în patrie cât și în alte țări corporațiunile lumesti fără conducători pe viață au aflat de necesar și bine a-și prelungeți mandatul și rezponzabilitatea până după război...

Dar în urma morții acum în Domnul decedatului nostru mitropolit Ioan — consistorul mitropolitian a dispus facerea alegerilor pentru congresul național bisericesc și astfel în eparhia noastră — care...

... și astfel în eparhia noastră — care...

parte restimpul acesta a rămas de-parte de zona războiului balcanic — s'au făcut și alegerile pentru acest sinod.

Continuând P. S. Sa trece în revistă evenimentele mai însemnate din viața bisericească din anul expirat și constată că afacerile eparhiale au făcut, cu toate pedacile invite în cel mai mult ram de activitate pași spre progres.

Sinod eparhial în Arad. — Raport special. —

Arad, 3 Mai.

În temeiul paragrafului 89 din statutul organic, care este constituția autonomă națională a bisericii răsăritene române din patrie, la Duminea Tomii s'a întrunit în Arad reprezentanța eparhiei aradane în sesiune ordinară.

Era de prevăzut că actuala sesiune a sinodului eparhial aradan, constituit din reprezentanții clerului și poporului din dieceza Aradului și vicaria'tul Orășii mari, are să se restrângă în a-și rezolvi, într'o atmosferă severă de liniște, afacerile sale administrative, și, că n'o să se pună probleme mai mari în discuțiune, n'au să se pornească polemici vii, cari să angajeze organele noastre bisericești la acțiuni mai întinse pentru înflorirea națională culturală și religioasă morală a vieții noastre bisericești...

Totuș, s'au petrecut câteva fapte importante, peste cari nu putem trece cu vederea, în decursul celor patru zile, dela Duminea Tomii până astăzi, în amiază, când s'a încheiat sesiunea. S-au relevat,

adică, chestiuni cari au introdus în sala de ședințe o atmosferă proaspătă, viață, mișcare, interes. Mulți regretau, că n'au fost de față bărbați ca distinsul bătrân, probatul bărbat, un adevărat canonic al diecezei noastre, Emanuil Ungurean, care și-a cerut concediul pe motiv de îmbolnăvire. Și credem veneratului nostru bărbat un motiv ca acesta, dar s'a părut că prea mulți au lipsit, ori mai precis vorbind, au lipsit ostentativ, — pe acelaș motiv de îmbolnăvire, de extincțiune de voce etc. încât unii suspectează o boală diplomatică, este prea la modă această boală și s'au molipsit de ea și camenii noștri, se pare. Eu înregistreș numai părerea altora, căci în chestiuni grave am fost totdeauna de părerea că este just să fie reprezentativ...

Au fost prezenți la ședințele sinodului eparhial: 43 de membri, din 60. Majoritatea actelor sinodului eparhial s'a mărginit la verificarea de protocoale, la aprobări unanime de propuneri și constatări din partea diferitelor comisii.

Stăruiesc aici asupra câtorva momente mai însemnate din ședințe, expunând faptele în simplitatea lor și reținându-mă dela orice reflexii.

O interpelare în chestiunea alegerilor congresuale.

D-l avocat dr. Romul Veileu a făcut următoarea interpelare către președintele sinodului eparhial (notă că interpelarea aceasta au adus-o deja și ziarele ungurești: „Az Est”, „Magyarország” și folie locale: „Aradi Közlöny”, „Függetlenség” etc.):

Înalt preșidiu, preasfințite d-le episcop.

1. Înainte de efeptuirea trecută a alegerilor pentru congresul național-bisericesc ați avut cunoștință oficioasă, ori cel puțin particulară — despre ceea ce de altfel toți știau — că precum în celelalte dieceze, astfel și pe teritoriul diecezei aradane în fruntea căreia stați Prea Sfinția Voastră și care aveți datorii, ca între marginile legilor țării să lucrați mijlocit și nemijlocit pentru susținerea libertății și integrității autonomiei bisericești — elemente streine de biserica și autonomia bisericii noastre în mod volnic și necompetent s'au ingerat în mersul normal al alegerilor con-

Sesiunea sinoadelor noastre.

Cuvântarea episcopului Dr. E. Miron Cristea.

Sinodul eparhial Craiovesc a fost deschis prin următorul discurs al P. S. Sa. episcopului Dr. E. Miron Cristea:

Cristos a înviat, Domnilor Deputați!

Această sesiune a sinodului nostru eparhial trebuia să se întrunească încă în anul trecut—1915—ceea ce nu s'a putut face, după ce consistorul nostru — din cauza situațiunii excepționale, în care atunci se afla o mare parte a eparhiei — a decis a se amana termenul alegerilor de deputați pentru sinod pe mai târziu. Ținutul de stud ale eparhiei făcea adevărat parte din însuș teritoriul de războiu sudic, iară altă parte era...

declarată ca teritoriu de război, unde orice mișcare e supusă măsurilor militare excepționale.

De altă parte marea majoritate a bărbaților-membrii în sinoadele parohiale și cu dreptul de alegători în biserica noastră era și este acum concentrată la oaste, și pe toate fronturile de război își face datorința nu numai spre mulțumirea superiorilor comandanți, ci adeseori spre admirația lor, dovedind prețuțindenea prin noi fapte atât tradiționala alipire și fidelitate a poporului nostru românesc către tron și patrie, cât și un eroism, recunoscut de factorii competenți și de mulțimea medaliilor și decorațiunilor împărțite la ordinul...

Nicolae Gane.

Iarăș un mort al literaturii noastre. Un reprezentant al literaturii noastre ce răsare în capitala îndurerată a Moldovei, un prozator al vremilor trecute neapăsate de furtive și liniște. Progresul civilizațiilor și al culturii n-a dus cu nimic înainte cauza omenească și un nou Rousseau ar putea esclama: nu fără toată ironia: Retour au forêt...

Nicolae Gane a fost totuș un felicit luptător. Vișțitar al unei familii vechi, având nexiuni norocoase și distins cu societatea înaltă, purtător de demnități și de onoruri ministeriale, membru al Academiei și înscris în toate distincțiunile cetățenismului — Nicolae Gane a fost înainte de toate un bon și senin scriitor, un pasionat amator al naturii, un simplicit, ferindu-se de embaras des richesses, de altarul lui Baal și Koturn, de seducătoarele Pitii ale apusului, de viața amalgamată a orașului, a fost un proștiavitor al naturii și a analizat sufletul primitiv al țăranului român, a prins caracterul moldovean în trăsuri energice, cum nici unul dintre scriitorii generației bătrâne nu reușe, și dacă opera lui Gane,

pareă în afinitate cu a lui Ispirescu, a putut deveni clasică, e dovada talentului superior al celui defunct.

Nicolae Gane trece pe cărrile Nirvanei cu povara decențiilor. Și duce totuș împlinirea și izbânda unei literaturii rudimentare, izvorită din inspirația fecundă a poporanismului artistic. În opera lui Gane este multă îndulțea poporanismului rusesc ortodoxie naturală ceea ce ne amintește evangheliile bătrânilor cronicași. Și întrega lui viață de-o sonoritate muzicală, niciodată amăgită de surle și chimvale, niciodată meșteșugită, ne aduce în minte cursul apelor sănătoase: în alvia strămoșească gândirea se surge împede și curată.

Cu Gane se stinge nu numai un reprezentant al literaturii oneste, ci și o figură strălucită a romanismului veritabil și urmașii acestui ideal vor sta cu capul descoperit în fața mortului.

E. I. »Cuconu Nicu Gane, cum i se zicea și care s'a stins la Iași în etate de 78 ani, era vișțitarul vechii familii boeresti a »Găneștilor« pe care o amintește și Dimitrie Cantemir în a sa descriere a Moldovei.

Născut la 1835 în târgul Fălțiceni, Ganea își face primele studii la Paris și se stabilește apoi în Iași ca avocat, făcând parte și din cercul »Jurnalistic, la a cărui revistă »Convorbiri Literare«, colaborează încă, înainte de 1870.

Întărind în politică, Nicolae Gane e ales în 1871 ca primar al Iașilor, iar în 1888 îl întâlnim ca ministru de Domonii.

Pe terenul nuanștic Gane a fost și va rămâne o personalitate. Câte trei volume de nuvele, din cele publicate în »Convorbiri Literare«, au avut un bine meritat succes.

Ca orice publicist ce se respectă, Gane a făcut și versuri care n'au prea avut succes.

Gane e considerat ca un bun povestitor și singurele lui trei nuvele: »Domnița Ruxanda«, »Aliuță«, și »Petre Dascălu«, l-au clădit aproape toată gloria literară după cum afirmă d-nii Maloirescu și Iorga în aprecierile lor literare;

În »Convorbiri Literare« mai întâi și apoi într'un volum aparte, Nicolae

Gane a publicat traduceri bine reușite din »Infernul« lui Dante.

Cu moartea lui Gane dispărea o figură ilustră din galeria marilor scriitori români. Pentru noi ca și pentru generațiile viitoare »Domnița Ruxanda«, »Aliuță«, »Hatmanul Baltag« și stătea altele vor rămâne ca modele de stil și limbă românească.

Marele prozator a fost unul dintre cei dintâi întemeietorii ai »Jurnalistic literare».

Nicu Gane a venit în mijlocul acestui cerc pentru a contribui, cu talentul său la dezvoltarea și înfrumusețarea graiului românesc și la crearea unei literaturi naționale, care avea să fie purificată de influențe streine.

Ca și bardul dela Mcești, Nicu Gane a fost unul dintre acela cari prin opera sa a investimantat literatura în graiul strămoșesc, făcând-o să fie o adevărată literatură națională. Literatura și artele au fost elementele cari au cimentat sufletele corifeilor dela »Junimeca«. Singur acesta a avut tras pe Nicu Gane în mijlocul acestui cerc pe care la abandonat de îndată ce politica a devenit preocuparea principală a »Junimeca«.

La 1899 cu prilejul celei de a șasezecea aniversare a nașterii d-lui Titu Maloirescu, Nicu Gane a adresat cercului »Convorbiri Literare« o scrisoare, în care după ce arată activitatea desfășurată de »Junimeca« și de »Convorbiri Literare« scrie :

»Putem zice fără teamă de a cădea în exagerări că dacă bătrâna generațiune împlinită de foan patriotismului, prin sacrificii, primejdii, muncă grea și eroică a creat statul român și l'a așezat pe temeliile trainice de astăzi, tot așa și generațiunea dela 1867, cu mai puțin sacrificii dar prin o muncă tot atât de stăruitoare a pus temelii nestrămutate limbii române și a mărit zestrea noastră literară și științifică. Una a produs pe cinealță. Bătrânii au zidit case și urmașii au mobilat-o».

Nicu Gane rămâne pentru galeria »Junimeca« una din rarile figuri cari au contribuit prin opera sa literară la reputația acestui cerc care reprezintă o epocă istorico-culturală a renașterii noastre literare și artistice. M-a.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

«**A. MURESIANU**»**BRANISCE & CO****Brașov, Str. Prundului Nr. 15**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere nouă, din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum :

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

S T A T U T E.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimare
pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

C O M P T U R I,
ADRESE, CIRCULARE,
SCRISORI, COVERTE,
PREȚURI CURENTE, ȘI
D I V E R S E A N U N Ț U R I.

Programe elegante.

Bilete de vizită
diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov, Strada Prundului Nr. 15.

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei

„A. MURESIANU”: BRANISCE & COMP, BRAȘOV.